

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Beneficiarius

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

præcipari
absque sen-
tentia judi-
cum.

non possunt illud armis occupare, nisi habeant sententiam Judicū assignatorū ab utrisque, vel ab alio supremo Rege, vel à Juris peritis, aut Theologis, & si tales suspecti sint, eligantur alii alterius Regni: sed de hoc lege totam resolutionem, *part. 9. tract. 3. resol. 69.*

Miles subdi-
tu non de-
bet in dolo
inquire de
justitia belli.

2. Si miles sit dicitur sic, quoties ipsi non constat de injustitia belli potest obedire Principi, quia tunc præsumere debet de justitia belli, nec de illa tenetur inquirere; dum est dubia negativè; si habeat dubium positivum, & præbabilem putat opinionem utriusque partis, quam vellet potest amplecti, si rationes ita suadeant in justitiam, ne appareat contraria pars probabilis tenetur amplius veritatem disquirere, ne periculum subeat injustè pugnandi. *ibidem. resol. 63.* de amicis verò à quibus Rex petit auxilium pro bello eadem est ratio, ut deponant dubium, si illis constat de bonitate Regis, & Ministrorum; aliter non tenentur illam adjuvare, *ibidem. 8. Verum obiter.*

Sic de amicis
à quibus pe-
titur auxi-
lium in dolo
debet
deponere
dub.

Parta victo-
ria non pos-
sunt occidi
Clerici nisi
sint contra
Prælatū Ec-
clesiæ.

3. Occidere, & spoliare Clericos in conflictu belli, potest contraria pars, non autem parta victoria, cum Princeps non est Judex Clericorum, extra conflictum actuale, dummodò bellum non sit contra Prælatum Ecclesiæ, quia tunc possunt Clerici parta victoria exspoliari, in pœnam Præsidis Ecclesiastici; de Confessariis, & Prædicatoribus non est eadem ratio. *ibid. tract. 9. resol. 9.*

Clerici pro-
hibentur
bellare.

4. Solo jure positivo Clerici prohibentur bellare, &c. At hoc non intelligitur de Clerico in minoribus constituto, dum privilegio fori gaudeat. Gaudens privilegio fori, sicut & Beneficiarius, constitutus in minoribus, & Monachus peccabunt quidem, sed non mortaliter. Idem prohibitum est Episcopis. Poterit tamen sum. Pontifex in hoc jure dispensare, cum positivum sit, ut omnes tenent contra Garciam. Si verò bellum sit justum; non incurunt irregularitatem, qui in exercitu milites excitant ad pugnandum; modò

Poterit dispo-
sare Ponti-
fex.

non excitent specialiter, & expressè ad occasionem. Ita Bonacin. Valent. Suarez, Corrou. *ibidem. tractat. 2. resol. 7.* Debent autem spoliis gaudere Clerici, qui spiritualiter. Sic Laym. & Duast. apud me. *ibid.*

Clerici bello
assistentes,
debent spo-
liis gaudere.
Quando pos-
sunt pugna-
re absque
Pontificis
licentia.

5. Concedunt tamen Doctores posse pugnare supradictos sine Pontificia licentia, occidere, mutilare, &c. quin incurrant irregularitatem, quoties bellum necessarium est ad defensionem propriæ vitæ, vel patriæ, vel boni communis. Sic Lugo, in *resp. moral. lib. 5. dubio 4.* & alii apud me *ibidem. resol. 5.*

BENEFICIARIUS.

1. **E**X solo jure Ecclesiastico positivo teneri Beneficiarium ad expendendum superflua in usus pios, habent Sorus, Lessius, Sanchez, Baunius, Machad. Escobaz, & Trullench: De his *part. 10. resol. 35. ver. Resolutio.* Imò & Lorca, neque præceptum Ecclesiasticum videtur admittere circa hæc. Legatur ipse. Juxta hanc sententiam poterit sum. Pontifex in tali præcepto dispensare, & consuetudine introduci poterit, ne in usus pios possit Clericus bona sua adhuc Ecclesiastica expendere, quod introductum in Clericis Galliæ & Hispaniæ, ut id licitè facere possint testatur Baun. in *Theol. mor. tractat. 3. lib. 2. tractat. 9. quæst. 4.*

Quo jure
teneatur
Beneficia-
rius ad ex-
pendendum
superflua in
pios usus.

Poterit Sum-
mus Ponti-
fex dispensa-
re.

2. At ego semper docui ex jure naturali semper teneri Clericum id præstare, quia bona Ecclesiastica sunt bona Christo consecrata, & idè natura sua petunt non aliter quàm piè infumi. Et hæc est sententia communis DD. *ibid. ver. Verum.*

Jure natura-
li semper
teneatur Cle-
ricus id
præstare.

3. Contra Henric. Canis. assero consuetudine (ubi talis est, ut in Gallia & Hispania) fieri testamentum Beneficarii validum, non tamen licitum. Sic Dicast. laudans & citans] pro hac sentent. Less. Molin. Regin. Sanch. & tenet

Beneficarii
testamentū
consuetudi-
ne fit validū
non tamen
licitum.

& tenet Trullench. in Decalog. tom. 2. lib. 7. cap. 18. dub. 5. num. 7. Ratio est, quia Beneficarii sunt Domini bonorum perceptorum ex beneficio. part. 2. o. tract. 15. resol. 10.

Vide, verb. Beneficium, Clericus, Hor & Canonica.

BENEFICIUM.

Beneficium quid? Et quotuplex.

1. Beneficium est jus percipiendi fructus ex bonis Deo dicatis, Clerico propter divinum officium competens. Quot sint beneficium species, qui possit illud conferre, an, & quando liceat habere plura, vide apud Toletum. instrument. 5. cap. 76. & alios. †

In dubio censendum est simplex.

2. Solum adverte circa species beneficium, quod in dubio, an aliquod beneficium sit simplex, an verò curam, censeferi debet simplex; quia multæ conditiones requiruntur, ut beneficium sit curatum, quæ proinde non præsumuntur, nisi probentur. Ita, Gutierrez allegat. 8. numer. 5. part. 4. tractat. 3. resolutio. 74. Quoad collationem autem beneficium.

Ab beneficia parochialia Episcopus adhibere debet examinatores.

3. Statuit Tridentinum sess. 24. cap. 18. Et Episcopus in Synodo sex examinatores eligat, qui Synodo satisfaciât, & ab ea probentur. Cum verò contigerit, Ecclesiam parochialem vacare, cum tribus ex dictis examinadoribus unum eligat ex concurrentibus, vel præsentatis, &c. † Declaravit autem Sacra Congregatio Interpretum, hujusmodi examinatores necessariò eligendos esse Magistros, seu Doctores, aut Licentiatos in Theologia, aut jure Canonico, si extant, alioquin alios Clericos, qui videantur magis idonei, part. 3. tract. 5. resol. 64. §. Notandum.

Qui debent esse Doctores Theologi, aut iuris, consulti si adsint.

4. Debet autem Synodus quotannis celebrari, & in ea examinatores deputari: si verò non celebretur, semel deputati munus suum exercere debent, donec nova Synodus celebretur. Ita Leo part. 2. cap. 3. num. 25. Si autem elapso anno, aliquis examinatorum intereat, officium omnium expirat. Vide Barbofam

Et singulis annis in Synodo deputari. Eorum autem officium durat ad novam Synodum.

de potestat. Episcop. art. 3. allegat. 60 nu. 48. ibidem. §. Nota etiam.

5. Quod si tempore, quo fieri debet provisio, examinatores synodales non adsint, ait Homobonus part. 1. tract. 2. c. 3. quasi. 30. in fine: Possit Episcopum alios examinatores deputare absque Synodi celebratione. Nam disceptatio Tridentina cum in hoc casu præcisè adimpleri non possit, cessare debet. Et adducit duas decisiones Rotæ Romanæ. Sed, si examinatores mortui, vel absentes reperiantur elapso anno à synodi celebratione; probabilior est contraria sententia Lotherii de re beneficiaria, tom. 1. lib. 2. quæstion. 31. num. 71. Nam cum singulis annis teneatur Episcopus synodum celebrare, succedente vacatione, debet statim synodum indicere, & in prima sessione examinatores deputare, alias ei imputabitur, quod non adimplevit formam Tridentini. Et idem ait Venerus lib. 3. cap. 25. num. 12. beneficium sic collatum posse ab alio impetrari, quia ex decreto Tridentini, & ex Bulla Pii V. in Bullario 32. provisio ad Sedem Apostolicam devolvitur. Ad decisiones Rotæ responderit Lotherius, eas procedere, quando hic casus contingeret infra annum à celebratione synodi; nam Episcopus nullo jure tenetur congregare Concilium sæpius, quam singulis annis. Observet autem in tali casu formam Decreti Clement. VIII. quam affert Massobrius, prax. hab. concur. requis. 12. dub. 3. num. 2. Ibid. post initium.

Nisi post annum synodus non celebrata aliquis illorum intereat. Quo casu, si contingat concursus, non possit Episcopus alios examinatores deputare sine nova synodo.

6. Si Episcopus in concursu beneficium adhiberet, unà cum tribus examinadoribus synodalibus alios non synodales ad majorem cautelam; collatio esset nulla, & sic declaratum fuit à Sacra Congregatione, & à Sacra Rota Romana decum apud Massobrium prax. hab. concur. requis. 13. dub. 1. num. 2. quem vide. Contrarium tamen docet Homobonus, part. 1. tract. 2. cap. 3. quasi. 30. part. 3. tract. 5. resolut. 65.

Sicut factum est, si illorum mortui, vel absentia, contingeret infra annum.

7. Examinatores verò tenentur, non solum indicare dignos, sed inter illos etiam digniorem, secundum Medinam summ. cap. 14. §. 32. reg. 4. & alios: non obstant.

Beneficium collatio in valida, si unà cum examinadoribus synodalibus adhibetur supernumerarius.

Examinatores tenentur Episcopo significare digniorem.